

El segon, el segon problema, resideix que part dels aturats es constituïen en autònoms no per un exacerbat esperit emprenedor, sinó per pura desesperació, ja que el mercat no era capaç d'oferir-los una mínima oportunitat; per aqueixa raó, no tots els projectes eren viables. Si, a més, contextualitzem tot el procés en un marc generalitzat de crisi i, amb ella, de reducció general de la despesa, segurament ens estarem aproximant, en major mesura, a les causes reals del fracàs d'un bon nombre de projectes.

Per a pal·liar aquestes situacions, tenim previst, en matèria d'emprenedoria i en el marc del programa operatiu regional 2014-2020, una operació nova de servei d'assessorament, formació en plans d'empresa, estudis de viabilitat i tutorització i acompanyament a emprenedors.

No hi ha res pressupostat en 2016. L'acció està en procés de confecció actualment, en esborrany. La idea és que es desenvolupe entre 2017-2020, amb un import estimat de 7,3 milions d'euros per a atendre a prop de més de dos mil dos-cents emprenedors potencials i amb una mitjana, com vaig dir l'altre dia, de 3.340 euros d'ajuda.

El valor afegit d'aquesta acció és que ofereix un servei de suport a emprenedors i els guia, a aquests, en la concepció estratègica del seu negoci, previ a la seua engegada.

Moltes gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Moltes gràcies, senyor conseller.

I, a continuació, la pregunta formulada pel senyor Francisco García a la consellera de justícia i administracions públiques sobre l'impuls del valencià a l'administració de justícia.

Per a formular la pregunta, el senyor Paco Latorre... Ja té vosté... Quan vosté vullga.

El senyor García Latorre:

(*Inoïble*) ..., president
Senyora consellera.

Bé, sabem que la conselleria té moltes dificultats. Però n'hi ha un tema també important, que és l'ús cooficial dels idiomes en la nostra comunitat.

Segons la Llei d'ús i ensenyament del valencià, té com a objecte genèric el compliment i desplegar allò que disposa l'article de l'Estatut d'autonomia quan regula l'ús normal oficial del valencià en tots els àmbits de la convivència social, així com en el seu ensenyament.

Com a objectiu d'esta llei, està fer efectiu el dret de tots els ciutadans a conèixer i usar el valencià, protegir la seua recuperació i garantir l'ús normal i oficial, així com regular els criteris d'aplicació del valencià a l'administració.

Quant al tema de l'ús, la llei marca que el valencià, com a llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, ho és també de La Generalitat i de la seua administració, de l'administració local i de les altres corporacions i institucions públiques dependents d'aquelles.

I, concretament, l'article 12, que fa referència a justícia, diu que: «D'acord amb el que disposa la present llei, tots els ciutadans tenen el dret de poder adreçar-se a l'administració de justícia en la llengua oficial que creguen convenient d'usar, sense que se'ls puga exigir cap mena de traducció i sense que se'n puga seguir retard o demora en la tramitació de llurs procediments. Totes les actuacions, documents i escrits realitzats o redactats en valencià davant els tribunals de justícia, i les que aquests duguen a terme en la mateixa llengua, tenen validesa i eficàcia.»

Mire, en altres comunitats autònomes en què també tenen llengües cooficials, com són la comunitat autònoma basca i

la catalana, n'hi ha experiències i n'hi ha planificació per a dur a terme esta normativa. Concretament, en Euskadi, entre els anys 2013 i 2014 s'ha incrementat un 13% la intervenció dels nous intèrprets que repartixen els seus serveis pels catorze partits judicials de la comunitat autònoma. En 2015, enguany, el 70% dels documents tramitats per l'administració de justícia, és a dir, citacions, notificacions, requeriments, decrets, incorporen ja l'eusquera. I per tercera, tenen un pla de foment de l'eusquera en justícia, un pla que està fet a llarg termini. Tampoc... s'ha d'anar implementant de manera gradual. Té l'objectiu que des de l'arribada a la finestra fins a la publicació de la sentència, totes les passes puguen fer-se en llengua basca.

Així mateix, en la comunitat autònoma catalana, entre el 2009 i 2012, segons un informe fet per la plataforma de la llengua, 4.650 treballadors han realitzat, amb caràcter voluntari, cursos de llengua catalana en els nivells bàsic, elemental, intermedi, suficiència de llenguatge i jurídic. També tenen un pla que s'anomena «En català, també és de llei». És una campanya impulsada per la Direcció General de Política Lingüística, en coordinació i en col·laboració amb el Departament de Justícia, el col·legi de notaris, d'advocats, de procuradors. A més a més, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, l'Ascensión Figueres, quan era presidenta de l'acadèmia, entre l'any 2001 i 2011, va dir: «L'ús d'un llenguatge correcte i comprensible ha de ser una aspiració permanent d'ajuntaments, conselleries, jutjats i, en general, de qualsevol organisme públic, no sols per facilitar l'ús del valencià, fent-lo accessible als ciutadans, sinó també per aconseguir una gestió eficaç dels recursos públics. Perquè, al cap i a la fi, la transparència comunicativa redunda ineludiblement en el millor servei als ciutadans.»

I és per això que nosaltres li volem preguntar a la consellera, que sabem que estarà treballant en eixe tema, de quina manera s'està impulsant o es pretén impulsar la presència del valencià en l'administració de justícia.

El senyor president:

Moltes gràcies, senyor diputat.

Té la paraula la consellera de justícia i reformes democràtiques. Quan vullga.

La senyora consellera de Justícia, Administració Pública, Reformes Democràtiques i Llibertats Públiques:

Gràcies, president.

Senyor diputat, además de la normativa que ha mencionado en su intervención, quiero recordar yo que también el artículo 231 de la Ley orgánica del poder judicial establece el uso de las lenguas cooficiales en juzgados y tribunales, en comunicaciones tanto orales como escritas. Y además, precisamente en su apartado cuatro reconoce plena validez a los escritos presentados en la lengua cooficial, sin necesidad de traducción al castellano. Es decir, el uso del valenciano en la administración de justicia en nuestra comunidad está garantizado, reconocido y avalado, no solamente por las disposiciones normativas de carácter autonómico, sino también por las nacionales.

En este sentido, también creo que es importante recordar la Ley 4/1983, de uso y enseñanza del valenciano, que también reconoce este derecho, y que concretamente en el artículo 6 establece la protección de ese derecho.

Es cierto que, pese a este marco legal, no obstante la implementación o generalización del valenciano en el ámbito de la Comunidad Valenciana no es una realidad. Lo cual no significa que cualquier ciudadano de esta *comunitat* que quiera relacionarse con la administración de justicia en su len-

gua cooficial, en este caso el valencià, no lo pueda hacer. Es más, está en su derecho de poder hablar en su idioma en la lengua que él elija, y además exigir la resolución judicial traducida también al valenciano. De hecho, en el Tribunal Superior de Justicia hay un servicio de traducción precisamente para este caso.

Sin embargo, esta protección normativa, este reconocimiento del uso de la lengua cooficial no nos ha llevado a poder tener un uso satisfactorio o una implantación de la misma satisfactoria, como está ocurriendo precisamente en los ejemplos que usted ha mencionado.

Efectivamente en el País Vasco sus aplicaciones informáticas, en las que trabajan en la gestión procesal, en la que trabajan los juzgados directamente ya aparecen las resoluciones judiciales, tanto en eusquera como en castellano. En nuestra *comunitat* esto a día de hoy no es posible. El sistema procesal del que disponemos, Cicerone, única y exclusivamente da para poder actuar en el idioma castellano, pero tenemos que necesitar una traducción expresa de cada una de las resoluciones judiciales para poder establecer esa implantación de forma generalizada. Por eso, desde mi *conselleria* entendemos que tanto una lengua como otra se le tiene que dar al ciudadano esa capacidad para poderse manifestar y expresarse en la misma, entendemos que es necesario hacer un estudio.

Por ello, tenemos una reunión prevista con el director general de políticas lingüísticas para hacer un diagnóstico, primero, de la situación, de los déficits que tenemos en los juzgados. A partir de ahí, determinar qué instrumentos vamos a utilizar, para que tanto en el ámbito de gestión procesal, como en materia de formación de los funcionarios, jueces, fiscales, secretarios y personal que trabajan en el ámbito de la administración de justicia tengan un conocimiento del valenciano suficiente, para que el uso de la lengua tenga una normalidad como la puede tener en cualquier otra comunidad autónoma.

Nosotros entendemos que el derecho del ciudadano a relacionarse con la administración de justicia es un derecho que tiene que garantizar un servicio público de calidad, y la calidad pasa por que el ciudadano pueda expresarse en la lengua que elija.

Gracias. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Moltes gràcies, consellera.

I a continuació, la pregunta que formula el diputat Josep Nadal al conseller d'economia sostenible.

El senyor Nadal Sendra:

Gràcies, senyor president.

Senyor conseller, vaig a formular-li una pregunta i vaig a parlar d'un tema que encara no s'ha parlat estos mesos ací des que estic ací a Les Corts, però tinc constància que evidentment és un tema que s'ha parlat pràcticament tots els anys. I és un tema que ara mateix no està en la premsa i tal, però sí que és el tema estrella que està en moltes cases de classe treballadora d'este país, i és el tema estrella que està també en molts bars de molts polígons industrials de la zona citrícola del País Valencià que a nivell d'extensió és pràcticament la mitat del país. I és un tema que preocupa, i molt, a moltíssima gent d'este país, i concretament del meu voltant. Jo vinc d'una zona rural. I és el tema de la situació de precarietat laboral al camp, provocat per les empreses de treball temporal i per les empreses de serveis. És un tema que s'ha parlat molt, però m'agradaria fer-li la pregunta a vosté, a vore com pensa tractar açò el nou govern.

Des de l'última setmana d'agost fins a ben entrada la primavera els primers cabassos de taronja que trauen molts col·lidors de taronges al nostre país són per a un intermediari. Intermediaris que tota la vida s'ha dit que són els que malven la situació del producte al camp. Això és més vell que la picor. Però si abans els intermediaris es dedicaven al producte agrícola, ara tenim que tota esta pesta dels intermediaris estan clavats també dins de la matèria laboral, dels treballadors. O siga que tenim intermediaris tant per al producte agrícola, intermediaris per a la força de treball. Vegem que d'alguna manera ja no es pot arribar a més. S'emporten una part del sou de la gent que estan treballant, i fins i tot arribant a situacions que els sindicats han confirmat que han vist nòmimes en negatiu. Nòmimes en negatiu vol dir que estàs tot el dia treballant, pots fer deu hores de faena al camp, i que d'eixes deu hores de faena a la millor et paguen vint euros, però és que a la millor no et paguen res. Encara ix la nòmina en negatiu.

Però, per què? Perquè has de pagar un percentatge a l'intermediari, has de pagar moltes voltes les altes a la seguretat social, sobretot si eixe dia plou i no vas a «currar». Has de pagar –això ja és brutal– el lloguer de les alicates i del cabàs, i has de pagar també el transport. És una situació molt vergonyosa, una situació vergonyosa que s'incrementa més encara en els treballadors estrangers. És una situació d'esclavitud, que en el segle XXI en la Unió Europea estes coses no haurien de passar. I és una situació realment vergonyosa.

La pregunta li la faig siguent conscient que la responsabilitat és del govern central. No tenim un marc de relacions laborals propi suficientment fort per a poder encarregar-mos des del País Valencià d'estes coses, i és una llàstima. Però esperem que algun dia poder tindre'l, no? La responsabilitat del govern central, del Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social.

Hi ha una responsabilitat primera, que és de la llei de 1994 de creació de les empreses de treball temporal, feta pel PSOE de Felipe González. I després hi ha una responsabilitat última, que és la més forta de totes, que és la reforma laboral feta per Mariano Rajoy, l'última reforma laboral que destrüïx *de facto* els convenis col·lectius fets al camp, perquè possibilita a les empreses de servei que facen el seu propi conveni col·lectiu. Llavors, és una burla al conveni col·lectiu al camp. És una situació molt greu. Jo per això li volia preguntar, senyor conseller, quines accions pensa dur a terme la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball per a pal·liar la situació d'indefensió laboral creada per les empreses de treball temporal i empreses de serveis en les quals es troben els treballadors i les treballadores del camp valencià.

Moltes gràcies.

El senyor president:

Moltes gràcies, senyor diputat.

A continuació, el conseller d'economia sostenible. Quan vosté vullga.

El senyor conseller d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball:

Senyor diputat, poquet més del que ha dit crec que li podria comentar. Dir-li que som conscients del problema que hi ha al camp valencià, on la precarització laboral ha arribat a nivells totalment inadmissibles. I, com vosté dia, el cas més flagrant són els treballadors recol·lectors de la taronja.

L'agricultura és i ha segut un senyal identitari de la cultura valenciana, i per a nosaltres és fonamental en el nou model productiu. Però la precarització, en alguns casos